

20.10.2022

UKA 2022/86

Pele Broberg, Naleraq

Immiaaqqat imeruusaatillu kulsyrimik akullit Kalaallit Nunaanni puujaasat dás-illu angissutsit assigiinngitsunik tuniniarneqarsinnaanngorlugit puui pillugit nalunaarussiaq allanngortinnerasigut Naalakkersuisut qulakkeerinninissaat pillugu Inatsisartunut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Utertitsisarnermut aaqqissuussami puujaasat dás-illu ilaasinnaassapput. Siunnersuummik akuersereernerup kingorna sukkanerpaamik allannguisoqassaaq – kingusinnerpaamilli 1. januar 2024.

Inatsisartunut ilaasortaq Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit

Siullermeerinnineq:

Naleqqamiit Inatsisartunut ilaasortaq Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit, qutsaviginiarparput siunnersuutaanut.

Oqaatsit ”uagutsinnut aallaavigaluta” assigiinngitsumik paasineqarsinnaasoq Naleqqami nalunngilarput. Qularinngilarpulli amerlanerit politikikkut isumaa nalunngikkaat, tassa nunatsinni pissutsinut naleqquttumik sulinissarput.

Aningaasanut Inatsimmi 2022 isumaqatigiissummut allaqqasoq qiviaraanni, ajoraluartumik maanna isumaqatigiisutaasut qiterisaa qimanneqalerpoq, uagutsinnut aallaagivinissarput.

Naalakkersuisooqatigiit akitsuutinik nutaanik ujartuinerat malunnarsivoq.

Naalakkersuisooqatigiit unammilleqatigiinnermik killilersuerusunnerat malunnarsivoq.

Naleqqamiit ersarissumik ujartorsimavarput Nuuk Imeq A/S nunatsinni kisermaassinera piaarnerpaamik atorunnaarsinnissaa anguniarsimavarput, naaperiaassutigisimallugulu Aningaasanut Inatsimmi 2022-imi ilanngunneqarnissaa.

Aap oqaasertai ersarluppallussinnaapput, ullumikkullu takorloornarpoq Naalakkersuisut isumaqatigiisummik qimarratiginninnertut isiginaviannikkaat, allannguutissatut siunnersuutertik.

Taamaammat Naleqqamiit ersarissumik maanna oqaatigissavarput, neriorsuutigineqarsimasamik qimarratiginninnertut isigigatsigu maannamut killiffik, Nuuk Imeq A/S kisermaassisussaatinnerata atorunnaarsinneqarnianani allannguinaaveersaarneq.

Nunaqarfiit utertitassarsuarnik ukiaanerani ulikkaartoortarnerat, Nuummullu nassiussisarnersuat qanoq akisutiginersoq tamatta nalungunangilarput. Tunumi qillertuusanik atuillutik inissisimanerat tamakka qimerloortuarlugu.

Illoqarfiit mikinerit nunaqarfiillu isorliunerusut eqqaavissornerannut tunngassuteqaannangilaq nunatsinnili akisunerusumik inuuniarnermut tunngavisseeqataalluni.

Maanna uagutsinnut aallaavigiunnaarluta Naalakkersuisut ”allannguiniarnatik” suaruteqarneratut nalilerlugu maluginiarparput ”Dansk returpant” aallaavigilerniaraat siunissami.

Ataasiaannarata maanna Naalakkersuisut nunarput Danmarkimut pitunneruniarlugu siunnerfeqarnerat allatut qanoq ersarinnerusinnaanersoq naluarpur. Soorunami Royal Arctic Line A/S kisermaassinera atatinneqarusulli, nioqutissagut Danmarkimit taamaallaat tikittarnissaat qulakkeerlugu.

Soormiuna Danmarkimiit Tysklandimut niueriartortartut danskit? Sooq akikinnernik nioqutissanik ujartuisoqarusunnigila? Sooq atuisut pillarneqarnerat ingerlaannassava?

Taassuma saniatigut nunatsinniit avammut nioqquteqarnissaq killilersorlugu inissilereerput Naalakkersuisut. Puiaasat ”Dansk returpant” aallaavigisussaalissavaat, tassami marlunnik assigiinnigitsunik puiaasaateqarnissaq nakernarunanginnami. Nunatsinni (Danmarkimi) atungassaq nunattalu avataanut.

Minnerunnigitsumik killeqannginnerusumik unammilliisinnaaneq nunatsinni amingaataanera tamatta nalunngilarput.

Nuummi periarfissaavoq kioskini mikinerni puiaasat nunani allaniit tikisitat pisiarinissaat, akitsuusersungaatsiarnikut.

Nunaqarfiilli illoqarfiillu avinngarusimanerusut taamatut periarfissaqanngillat. Sooruna pituttorusunneqartut niuertut?

Naleqqamiit killeqannginnerusumik niuersinnaaneq, Danmarkeerannguaq kisiat aallaavigiunnaarlugu sutigut tamatigut. Tulluaraangata ajungilaq, uanili malunnarpoq

Naleraq

inuussutissalerisut namminersortut kiffaangissuseqarnerat qulakkeerniarnangu, pisortat pigisaat ESANI A/S qitiunerorpasittoq.

Ila, mittarfissuinngooq ammarpata takornariarpassuit tikissapput. Danmarkiaraq takornariarfigerusukkamikku? Unammilleqatigiinneq kiisami periarfissaqaraluarpugut pilersinnissaa, utertitassat qitiutinnagit, niuernerli qitiutissallugu.

Ullumikkummi periarfissaareerpoq qillertuusat suminngaanneerpataluunnit eqqagassatut suliarinissaat.

Aamma puiaasat allaat aserorterlugit sioranngorteqqinnerat takussaavoq.

Uagutsinnut aallaavigaluta Naleraq allannguutissatut siunnersuutigerusuppaa una:

Immiaaqqat imeruersaatillu kulsyrimik akullit Kalaallit Nunaanni puujaasat dásillu angissutsit assigiinngitsunik tuniniarneqarsinnaanngorlugit puui pillugit nalunaarusiaq allanngortinnerasigut Naalakkersuisut qulakkeerniassagaat Nuuk Imeq A/S kisermaassinera piaarnerpaamik atorunnaarsinnissaa pillugu Inatsisartunut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Siunnersuummik akuersereernerup kingorna sukkanerpaamik allannguisoqassaaq – kingusinnerpaamilli 1. januar 2023.